

1. НАЗИВ ПРОЈЕКТА: <i>Језик ратне прозе и поезије Републике Српске</i>		
2. Шифра под којом је пријављен пројекат у првој изборној фази: МММСВ		
3. Носилац реализације пројекта: Филозофски факултет Универзитета у Источном Сарајеву, Катедра за српски језик		
a)	Назив институције носиоца пројекта	Филозофски факултет Универзитета у Источном Сарајеву
б)	Адреса	Алексе Шантића бр. 1, 71420 Пале
в)	ЛИБ (јединствени идентификациони број)	440059230000
г)	Име и презиме ректора/декана/директора	Декан проф. др Миленко Пикула
д)	Телефон/факс	057 227 410
ђ)	Интернет и е-mail адреса	
е)	Инструкција за плаћање: (Жиро-рачун носиоца пројекта, банка, буџетска организација, врста прихода)	551001-00009070-76, рачун посебних намјена, врста прихода 731226, орг. јединица 0831013
4. Име, презиме и научно-истраживачко или научно-наставно звање координатора пројекта: др Милош Ковачевић, редовни проф.		

5. Подаци о пројектном тиму који учествује у извођењу пројекта (списак чланова пројектног тима /функција на пројекту):

Р.бр	Име и презиме	Научно-истраживачко или научно-наставно звање	Функција на пројекту
1.	Др Милош Ковачевић	Редовни професор	Сарадник у наставничком звању, замјеник координатора
	Др Михаило Шћепановић	доцент	Сарадник у наставничком звању
	Мр Сања Куљанин	Виши асистент	сарадник
	Мр Вера Ћевриз-Нишић	Виши асистент	сарадник
	Мр Нина Ћеклић	Виши асистент	сарадник

6. Приједлог рецензента пројекта: проф. др Драго Тешановић

Мјесто: Пале

Потпис овлашћеног лица

Датум: 30. 11. 2009.

Напомена:

Документација коју је потребно доставити:

1. Одлука научног, односно, научно-наставног вијећа установе у којој се одвија реализација пројекта о давању сагласности за израду пројекта;
2. научне референце истраживачког тима у вези са предметним пројектом;
3. подаци о истраживачкој опреми (расположива истраживачка опрема, позајмљена истраживачка опрема и недостајућа истраживачка опрема потребна за извођење пројекта);
4. списак и сагласност чланова пројектног тима о учешћу на пројекту (име и презиме члана, функција на пројекту, матични број и потпис);
5. потврда о евентуалној заинтересованости за резултате пројекта од стране других организација исказане кроз учешће у суфинансирању пројекта (домаћем/страном).

Приједлог пројекта – значај истраживања

Предмет истраживања јесте проучавање језика прозних и поетских текстова који су настали у Р. Српској у периоду ратних збивања. Проза која се односи на рат шаролика је и жанровски и квалитативно, до те мјере да се чак се у неким од критичких осврта на ратно књижевно стваралаштво појединим остварењима сасвим оспорава умјетничка вриједност, што је и разумљиво, будући да тај корпус чине и врло озбиљни, афирмисани писци - као што су Момо Капор и Радован Вучковић, затим Тихомир Левајац, Вишња Крстајић, Радмила Поповић, Јован Лубардић или Симеон Романијски, затим писци из нужде – као што је Манојло Чалија, као и писци млађе генерације, различитог талента, као што су нпр. Владимир Кецмановић, Жељко Пржуљ, Недљко Кајиш, Недељко Зеленовић итд. Но без обзира на квалитет појединих дјела, у ширем друштвеном и културолошком контексту вриједно је и само њихово постојање, односно ти разноврсни прозни записи о најновијем рату значајни су ако не као књижевно-умјетничка, онда као, до одређене мјере, документарна грађа, препознатљива у својој фактивности свима који су аутентични свједоци описаних збивања. Документарност при том узимамо у врло широком значењу и у оним текстовима који су писани као дневнички јер се, под налетом ужаса који прате, фактивно преплиће са имагинарним. Схватимо је, наиме, као свједочење које доприноси неутралисању системски пласиране, по свијету распрострањене и укоријењене антисрпске пропаганде. Снага пропаганде је скоро неограничена – поведе масе, народе, дјелује у дугим временским периодима, то српска национална историја и показује и доказује. У посљедњем рату Србе је, посебно у околини Сарајева, приказла као агресивне звијери, а та слика се и у поратним годинама свакодневно оживљава у језику антисрпских медија. Зато је ратно књижевно стваралаштво вриједно и по својој ангажованости јер нуди друкчији поглед на те релације, свједочећи о индивидуалним патњама и националном страдању Срба. У перцепцији ратне збиље у њима, доминира позиција српске жртве, посебно у онима које се плету у сарајевском контексту. Страх, паника, изгубљеност, лоша процјена прилика, изневјерено повјерење у

искреност међуљудских и међунационалних односа, трпљење, изолација, провокације, увреде, премлаћивања, убиства, насиље, понижење, носталгија за градом оних који су се удаљили и гађење и револт оних који су остали и трпјели – обиљежавају емоционални слој те прозе. Тиме је, без обзира на њену естетску вриједност, обезбијеђена добра подлога са велику фреквентност експресивних језичких форми, што је и била претпоставка за ову анализу. Циљ истраживања јесте не само да оцјењује и вреднује ратну прозу Републике Српске према степену њеног доприноса књижевној умјетности, него да укаже на то колико је и како језички израз условљен прагматиком, политиком, идеологијом, и уопште ситуационим контекстом.

2. Подударности предмета истраживања са конкурсним истраживачким темама

Тема **Језик ратне прозе и поезије Републике Српске** комплементарна је са конкурсном темом из области хуманистичких наука – **Наука и друштвене промјене** јер се истраживање бави не само поетским формама и естетским изражајним обрасцима него и социолингвистичким планом - живим језиком дијалога, специфичностима ратне лексике, фразеологије, утицајем подјела у оквиру говорне заједнице српског (српскохрватског) језика према национално-политичким критеријумима.

3. Представа хипотезе, опис научних метода за постизање жељеног циља, очекивани резултати и њихов значај за развој науке, привреде или неку другу сврху

Будући да књижевност рефлектује – директно или индиректно стварност и социјани миље у коме настаје - специфичне друштвено-политичке, економске, безбједоносне и културне прилике у вријеме ратних збивања условљавају и специфичан књижевноумјетнички израз. Очекује се да је тај израз под јаким утицајем субстандарда у норми и граматички, а да у његовом лексичком слоју доминирају идиоматске форме фразеолошких конструкција, дијалектизми, жаргонизми и неологизми, као и клишеиране језичке конструкције типа војне команде, псовке, клетве, заклињања, здравица, припјева и сл. Најкраће речено – динамика времена и брзог живљења утиче и на динамику израза па ово истраживање прије свега занима структура синтаксичких форми којима се такав

израз уобличава, као и стилскојезичке јединице које таквим изразом доминирају. Све то упућује на мултидисциплинарност овог истраживања јер осим лингвистичкостилистичких контура маркираног израза, истраживање језика ратне прозе Републике Српске подразумијева и социолингвистички и психолингвистички приступ.

4. Преглед релевантних властитих и туђих истраживања

Резултати претходно проведених истраживања у вези са овом темом већ су достављани Министарству науке РС (за 2007/2008. годину), а будући да је у овој фази аплицирања обавезна анонимност, накнадно ће бити достављени у форми зборника и сепарата за 2009. годину.

The language of war poetry and prose in Republic of Srpska

Summary and the aim of the project

The aim of this project is to describe the style of one period in the national history in the domain of literary work in order to estimate the value of Serbian war poetry, as well as the level of general expression culture at that time, with a particular emphasis on the reflections this expression made on the contemporary Republic of Srpska expression. In addition, nothing less important aim is the affirmation of the literary authorship of the Republic of Srpska, which is - according to one of the starting hypothesis- rather marginalized compared with Serbian literary opus in general.

Научни пројекат *Језик ратне прозе и поезије Републике Српске* (шифра МММСБ)
Референце стручног тима у посљедње двије године (2008, 2009. год.)

Проф. др Милош Ковачевић, координатор пројекта:

Књиге:

- 1) *Граматичке и стилистичке теме*, Књижевна задруга, Бања Лука, 2003, 300 стр.
- 2) *Српски писци о српском језику*, избор и предговор Милош Ковачевић, Источник, Београд, 2003, 281 стр.
- 3) *Огледи о синтаксичкој негацији*, Завод за уџбенике и наставна средства, Српско Сарајево, 2004, 288 стр.
- 4) *Против неистина о српском језику*, Српско просвјетно и културно друштво "Просвјета", Просвјетино књижевно коло 6, књ. 16, Источно Сарајево, 2005, 178 стр.
- 5) *Списи о стилу и језику*, Књижевна задруга, Бања Лука, 2006, 387 стр.
- 6) *Србистичке теме*, ФИЛУМ, Крагујевац, 2007, 232 стр.
- 7) *Огледи из српске синтаксе*, Друштво за српски језик и књижевност Србије, Београд, 2009, 210 стр.

Радови:

- 1) *Глаголске алолексе као модалне ријечи*, Научни састанак слависта у Вукове дане, 38/1, МСЦ, Београд, 2009, 73-86.
- 2) *О конструкцијама деиктичке цитатности – или: о недословном управном говору у савременом српском језику*, у зб. Српски језик у употреби, ФИЛУМ, Крагујевац, 2009, 161-173.
- 3) *Мимолошко језичко-стилски поступци у «Вуковој азбуци» Душана Радовића*, у зб. Књижевност за децу у науци и настави, Универзитет у Крагујевцу, Педагошки факултет у јагодини, Посебна издања, Научни скупови, књ. 3, Јагодина, 2008, 91-103.
- 4) *Сложене реченице с везницима на почетку и зависне и главне клаузе*, Научни састанак слависта у Вукове дане, 37/1, МСЦ, Београд, 2008, 61-74.
- 5) *Хрватске манипулације српским језиком*, у зб. Затирање Срба у Хрватској, приредио др Богдан Златар, ИКП «Никола Пашић», Београд, 2008, 107-126.
- 6) *Значај интензификатора за концесивну интерпретацију синтаксичких јединица*, у зб. Српски језик, књижевност, уметност, књ. I: Српски језик у (кон)тексту, ФИЛУМ, Крагујевац, 2008, 65-84.

Доцент др Миланка Бабић, сарадник:

- 1) *Унутарреченична екскламативност*, Српски језик XIII/1-2, Научно друштво за неговање и проучавање српскога језика, катедре за српски језик – Филолошки факултет Београд, Филозофски факултет Никшић, Филозофски факултет Источно Сарајево, Филозофски факултет Бања Лука, Филолошко-уметнички факултет Крагујевац, Београд, 2008, 189-203.
- 2) *Апострофа у Андрићевом Ех Ронти*, Српски језик у (кон)тексту, зборник радова са научног скупа, књ.1, ФИЛУМ, Крагујевац, 2008, 137-151.
- 3) *Лингвистичко-педагошки аспекти Изокренуте приче Бранка Ћопића*, Књижевност за дјецу у науци и настави, Посебна издања, Научни скупови, књ.3, Педагошки факултет Универзитета у Крагујевцу, Јагодина 2008, 118-132. (рад у коауторству са Биљаном Бошњак-Сладоје)
- 4) *Антитетичке језичке конструкције у поезији Ђорђа Сладоја*, Наука и настава на универзитету, Посебна издања, Научни скупови, књ. 3, Филозофски факултет Универзитета у Источном Сарајеву, Пале, 2009.
- 5) *Императив и конструкције са директивним значењем у дјелима Бранка Ћопића*, Радови Филозофског факултета Универзитета у Источном Сарајеву, бр. 11, 2009, (у штампи)
- 6) *Морфолошки статус бројева у граматицима српскога језика*, Сто двадесет пет година високог образовања у БиХ, Посебна издања, Научни скупови, 2/1, Филозофски факултет Универзитета у И. Сарајеву, Пале, 2008, 91-107.
- 7) *Експресивна значења партикула да и не и њихови функционални еквиваленти*, Речи, часопис за језик, књижевност и културолошке студије, Факултет за стране језике Универзитета Браћа Карић, I/1, Београд, 2009, 60-77.

Доцент др Михаило Шћепановић, сарадник

Библиографија

1. Зооним као ономастички термин, *Српски језик* 7/1-2, Београд 2002, 321-327.
2. Из дурмиторског ономастикона, *Српски језик* 8/1-2, Београд 2003, 557-696.
3. Поглед на етнониме у српским пословицама, *Српски језик* 11/2006, 523-534.
4. Дробњачки ојконим *Јушице*, *Српски језик* 13/1-2, Београд 2008, 481-473.
5. О бројевима *два, оба, три* и *четири* у српском језику, *Српски језик* 14/1-2, Београд 2009, 591-629. (Са Ј. Јовановић)

Мр Вера Ћеврић-Нишић, сарадник:

Библиографија:

- 1) *Стилистика у уџбеничкој литератури Босне и Херцеговине*, Сто двадесет пет година високог образовања у Босни и Херцеговини, Зборник радова са научног скупа, Пале, 20-21. мај 2007, Филозофски факултет Пале, 2008, 117-123.
- 2) *Статус термина варијанта у српско(хрватско)ј лингвистичкој литератури*, Српски језик 13/1-2, Научно друштво за неговање и проучавање српског језика, Београд, 2008, 553-557.
- 3) *Семантостилеме у збирци пјесама Родила ме тетка коза Рајка Петрова Нога*, Књижевност за децу у науци и настави, Зборник радова са научног скупа, Јагодина, 2008, 196-202.
- 4) *Типови акумулација у ратној прози Републике Српске*, Наука и настава на универзитету, Зборник радова са научног скупа, Пале, 17-18. мај 2008, Филозофски факултет Пале, 2009, 87-95.
- 5) *Стилистичка анализа синтаксичких разлика у језику Билтена Централне банке БиХ*, Радови Филозофског факултета, бр. 10, књ. 1, Универзитет у Источном Сарајеву, Филозофски факултет Пале, 2009, 179-187.

Мр Сања Куљанин, сарадник:

- 1) *Проблеми компарације у граматицима српског језика*, Сто двадесет пет година високог образовања у БиХ, Зборник радова са научног скупа, Пале, 20-21. мај 2007. године, Филозофски факултет Пале, 2008, 143-150.
- 2) *Експресивност партикула у Ћопићевим Причама испод змајевих крила*, Зборник радова са научног скупа Књижевност за децу у науци и настави,

- Универзитет у Крагујевцу, Педагошки факултет у Јагодини, Јагодина, 2008, 132-141.
- 3) *Лексеме са градацијским значењем у придјевској синтагми ратне прозе Републике Српске*, Наука и настава на универзитету, Зборник радова са научног скупа, Филозофски факултет Пале, 2009, 79-86.
 - 4) *Интензификаторске партикуле у дјелима Милицава Савића и Радослава Братића*, Први међународни скуп младих филолога, Филолошко-уметнички факултет у Крагујевцу, 2009.
 - 5) *Аналитичке форме суперлатива у ратној прози Републике Српске*, Зборник радова са научног скупа Интердисциплинарност и јединство савремене науке, Филозофски факултет Пале, 2009. (у штампи)

Пале, 30. 11. 2009. године

Број: 2561-3 /09

Датум: 5. 11. 2009. године

На основу члана 68. став 7. Закона о високом образовању (“Службени гласник Републике Српске”, број 85/06 и 30/07), Наставно-научно вијеће Филозофског факултета Универзитета у Источном Сарајеву, на 146 сједници одржаној 5. 11. 2009. године, донијело је

**ОДЛУКУ
О ДАВАЊУ САГЛАСНОСТИ ЗА ИЗРАДУ НАУЧНО-ИСТРАЖИВАЧКОГ
ПРОЈЕКТА**

I

Даје се сагласност за израду научно-истраживачког пројеката под називом „*ЈЕЗИК РАТНЕ ПРОЗЕ И ПОЕЗИЈЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ*“.

II

Одлука ступа на снагу даном доношења.

Доставити:

- Министарству науке и технологије Републике Српске,
- У списе,
- Архиви.

ПРЕДСЈЕДНИК ВИЈЕЋА

Проф. др Миленко Пикула